KERNOORLOG

Kernoorlog.indd 1 15-5-2024 14:54:37

Kernoorlog.indd 2 15-5-2024 14:54:37

KERN OORLOG

Het scenario

Vertaald door
Alexander van Kesteren

ANNIE JACOBSEN

2024 Prometheus Amsterdam

Kernoorlog.indd 3 15-5-2024 14:54:37

Eerste druk maart 2024
Tweede druk mei 2024

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te achterhalen. Aan hen die desondanks menen aanspraak te kunnen maken op enig recht, wordt verzocht contact op te nemen met Uitgeverij Prometheus, Postbus 1662, 1000 BR Amsterdam.

Oorspronkelijke titel *Nuclear War*
© 2024 Annie Jacobsen
© 2024 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Alexander van Kesteren
Omslagontwerp Robbie Smits
Foto auteur Hilary Jones
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 5560 5

Voor Kevin

Kernoorlog.indd 5 15-5-2024 14:54:37

Kernoorlog.indd 6 15-5-2024 14:54:37

‘Het verhaal van de menselijke soort is het verhaal van oorlog. Afgezien van een paar korte en onbestendige intermezzo’s heeft de wereld nooit vrede gekend; en voordat de geschreven geschiedenis begon was het moorddadige conflict overal en eindeloos.’

– Winston Churchill

Kernoorlog.indd 8 15-5-2024 14:54:37

INHOUD

Woord vooraf 11
Interviews 13
Proloog 17

Deel I
De opbouw (of hoe we op dit punt zijn beland) 27

Deel II
De eerste 24 minuten 57

Deel III
De volgende 24 minuten 177

Deel IV
De volgende (en laatste) 24 minuten 281

Deel V
De volgende 24 maanden en daarna
(of wat ons wacht na de kernoorlog) 331

Noten 353
Bibliografie 405
Woord van dank 425
Register 431

Kernoorlog.indd 10 15-5-2024 14:54:37

WOORD VOORAF

Sinds de jaren vijftig heeft de Amerikaanse overheid biljoenen dollars uitgegeven aan de voorbereidingen op een kernoorlog. Tegelijkertijd scherpte ze de protocollen aan die ervoor moeten zorgen dat de overheid ook blijft functioneren nadat honderden miljoenen Amerikanen zijn omgekomen bij een nucleaire holocaust van apocalyptische omvang.

Dit scenario – dat vertelt hoe de momenten vlak na een vijandige nucleaire raketlancering eruit zouden kunnen zien – is gebaseerd op informatie die werd verkregen uit exclusieve interviews met presidentiële adviseurs, kabinetsleden, kernwapenontwerpers, wetenschappers, soldaten, piloten, commando's, geheim agenten, experts crisismanagement, inlichtingenanalisten, ambtenaren en anderen die gedurende tientallen jaren aan dit soort macabere wat-alsscenario's hebben gewerkt. Aangezien de plannen voor een algehele kernoorlog tot de striktst bewaard gehouden geheimen van de Amerikaanse staat behoren, voert dit boek en het scenario dat hierin wordt ontvouwd de lezer mee over het scherp van de snede van wat legaal kan worden achterhaald. Documenten waarvan de geheimhouding onlangs is opgeheven – en die decennialang werden achtergehouden – vullen ijzingwekkend duidelijk de lacunes in.[1]

Aangezien het Pentagon zelf een belangrijk doelwit zal zijn tijdens een aanval door een nucleair bewapende vijand van Amerika wordt in het hieronder volgende scenario Washington als eerste getroffen door een thermonucleaire bom van een

Kernoorlog.indd 11 15-5-2024 14:54:37

megaton. 'Wat iedereen in Washington het meest vreest is een aanval op Washington als een donderslag bij heldere hemel,' zei Andrew Weber, die voorheen als onderminister van Defensie was belast met nucleaire, chemische en biologische defensieprogramma's.[2] Een 'donderslag bij heldere hemel' [*Bolt out of the Blue*] is hoe het US Nuclear Command and Control verwijst naar een 'grote [nucleaire] aanval zonder waarschuwing vooraf'.[3]

Zo'n aanval op Washington zou vrijwel zeker een apocalyptische algehele kernoorlog in gang schieten. 'Zoiets als een kleine kernoorlog bestaat niet', hoor je in Washington vaak zeggen.

Een nucleaire aanval op het Pentagon markeert slechts het begin van een scenario dat uitmondt in het einde van de beschaving zoals we die kennen. Dit is de realiteit van de wereld waarin wij leven. Het in dit boek geschetste kernoorlogscenario zou morgen kunnen plaatsvinden. Of later vandaag nog.

Of zoals generaal Robert Kehler, voormalig bevelhebber van het United States Strategic Command, waarschuwt: 'In de komende uren zou de wereld ten einde kunnen komen.'[4]

Kernoorlog.indd 12 15-5-2024 14:54:37

INTERVIEWS

(alle functies bij het US Nuclear Command and Control betreffen voormalige functies)

Dr. Richard L. Garwin: kernwapenontwerper, waaronder de thermonucleaire bom Ivy Mike

Dr. William J. Perry: Amerikaanse minister van Defensie

Leon E. Panetta: Amerikaanse minister van Defensie, directeur van de Central Intelligence Agency (CIA), stafchef Witte Huis

Generaal C. Robert Kehler: bevelhebber US Strategic Command

Viceadmiraal Michael J. Connor: bevelhebber Amerikaanse (nucleaire) onderzeeërs

Brigadegeneraal Gregory J. Touhill: de eerste US Federal Chief Information Security Officer (CISO); directeur Command, Control, Communications, and Cyber (C4) Systems. US Transportation Command

William Craig Fugate: directeur Federal Emergency Management Agency (FEMA)

Andrew C. Weber: onderminister van Defensie, verantwoordelijk voor nucleaire, chemische en biologische defensieprogramma's

Jon B. Wolfsthal: speciale nationale veiligheidsadviseur van de president, Nationale Veiligheidsraad

Kernoorlog.indd 13 15-5-2024 14:54:37

Dr. Peter Vincent Pry: CIA-inlichtingenagent massavernietigingswapens en Rusland; executive director, taskforce, National and Homeland Security Council on Electromagnetic Pulse

Rechter Robert C. Bonner: commissaris Douane en Grensbewaking, ministerie van Binnenlandse Veiligheid

Lewis C. Merletti: directeur United States Secret Service

Kolonel Julian Chesnutt, PhD: Defense Clandestine Service, Defense Intelligence Agency (DIA); defensieattaché; attaché luchtmacht; commandant F16-squadron

Dr. Charles F. McMillan: directeur Los Alamos National Laboratory

Dr. Glen McDuff: kernwapenontwerper, Los Alamos National Laboratory; historicus van nucleaire laboratoria

Dr. Theodore Postol: adviseur van de Chief of Naval Operations; emeritus hoogleraar MIT

Dr. J. Douglas Beason: hoofd wetenschap, United States Air Force Space Command

Dr. Frank N. von Hippel: natuurkundige en emeritus hoogleraar Princeton University (medeoprichter van het Program on Science and Global Security)

Dr. Brian Toon: hoogleraar; theorie nucleaire winter (samen met coauteur Carl Sagan)

Dr. Alan Robock: vooraanstaand hoogleraar, klimaatwetenschapper; theorie nucleaire winter

Hans M. Kristensen: directeur Nuclear Information Project, Federation of American Scientists

Michael Madden: directeur North Korea Leadership Watch, Stimson Center

Kernoorlog.indd 14 15-5-2024 14:54:37

Don D. Mann: teammanager SEAL Team Six, Nuclear, Biological and Chemical Program

Jeffrey R. Yago: ingenieur; adviseur van de Electromagnetic Pulse Taske Force of National and Homeland Security

H.I. Sutto: analist en schrijver, US Naval Institute

Reid Kirby: militair historicus van chemische, biologische, radiologische en nucleaire defensie

David Cenciotti: luchtvaartjournalist; 2de luitenant (b.d.), Aeronautica Militare (Italiaanse luchtmacht, ITAF)

Michael Morsch: archeoloog Neolithicum, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg; medeontdekker van Göbekli Tepe

Dr. Albert D. Wheelon: CIA-directeur, directoraat Wetenschap en Technologie

Dr. Charles H. Townes: uitvinder van de laser; Nobelprijs natuurkunde 1964

Dr. Marvin L. Goldberger: voormalig natuurkundige Manhattan Project, oprichter en voorzitter van de Jason-wetenschappers, wetenschappelijk adviseur president Johnson

Paul S. Kozemchak: speciaal adviseur van de directeur van DARPA (en DARPA's oudste lid)

Dr. Jay W. Forrester: computerpionier; grondlegger van systeemdynamica

Generaal Paul F. Gorman: voormalig opperbevelhebber Amerikaanse Southern Command (US SOUTHCOM); speciaal adviseur van de Joint Chiefs of Staff

Alfred O'Donnell: medewerker Manhattan Project, EG&G-kernwapenontwerper, Atomic Energy Commission

Kernoorlog.indd 15 15-5-2024 14:54:37

Ralph James Freedman: EG&G-kernwapenontwerper, Atomic Energy Commission

Edward Lovick Jr.: natuurkundige, voormalig stealthtechnoloog bij Lockheed Skunk Works

Dr. Walter Munk: oceanograaf, voormalig Jason-wetenschapper

Kolonel Hervey S. Stockman: piloot, eerste man die in een U2 over de Sovjet-Unie vloog, verzamelde als piloot radioactieve samples

Richard 'Rip' Jacobs: ingenieur, VO67-marinesquadron in Vietnam

Dr. Pavel Podvig: researchfellow bij het VN-Instituut voor Ontwapeningsvraagstukken; researchfellow bij het Instituut voor Natuurkunde en Techniek in Moskou

Dr. Lynn Eden: *research scholar*, emeritus hoogleraar Stanford University, Amerikaans buitenlands en militair beleid, nucleair beleid, nucleaire vuurstormen

Dr. Thomas Withington: onderzoeker elektronische oorlogsvoering, radar en militaire communicatie, Royal United Service Institute, Engeland

Joseph S. Bermudez Jr.: analist Noord-Koreaanse defensie, inlichtingen en ontwikkeling ballistische raketten, Center for Strategic and International Studies

Dr. Patrick Biltgen: lucht- en ruimtevaartingenieur, voorheen werkzaam bij BAE Systems, directoraat Intelligence Integration

Dr. Alex Wellerstein: hoogleraar, auteur, historicus wetenschap en nucleaire technologie

Fred Kaplan: journalist, auteur, historicus van geschiedenis kernwapens

Kernoorlog.indd 16 15-5-2024 14:54:37

PROLOOG

Hel op aarde

Washington DC,
mogelijk op een zeker moment in de afzienbare toekomst

Een detonatie van een thermonucleair wapen van een megaton begint met een lichtflits en een hitte die zo gigantisch is dat de menselijke geest haar niet kan bevatten.[1] 82 miljoen graden Celsius is vier of vijf keer warmer dan de temperatuur in de kern van de zon waar de aarde omheen draait.[2]

In de eerste fractie van een milliseconde nadat deze thermonucleaire bom inslaat op het Pentagon, net buiten Washington, is er licht. Zacht röntgenlicht met een zeer kleine golflengte.[3] Dit licht oververhit de lucht eromheen tot miljoenen graden, en creëert zo een enorme vuurbal die zich met een snelheid van miljoenen kilometers per uur uitbreidt. Deze vuurbal heeft al binnen een paar seconden een doorsnee van 1,75 kilometer.[4] Zijn licht en hitte zijn zo intens dat betonnen oppervlakken exploderen, metalen objecten smelten of verdampen, steen uiteenspat, en mensen onmiddellijk transformeren tot hoopjes verbrande as.

Het vijf verdiepingen hoge vijfkantige Pentagon-gebouw en alles wat zich binnen die 600.000 vierkante meter grote kantoorruimte bevindt, explodeert door de aanvankelijke lichtflits en hitte en verwordt tot oververhitte stof. Na de bijna gelijktijdig plaatsvindende schokgolf storten de muren in. Alle

Kernoorlog.indd 17 15-5-2024 14:54:37

27.000 medewerkers sterven ter plekke.

Niets binnen deze vuurbal blijft bestaan.

Helemaal niets.

Van ground zero blijft zero over.[5]

De hitte verspreidt zich met de snelheid van het licht en zet al het brandbare materiaal binnen een gezichtslijn van een paar kilometer in vuur en vlam.[6] Gordijnen, papieren, boeken, houten hekken, kleren en gevallen bladeren vliegen in brand en geven extra brandstof aan een ontzagwekkende vuurstorm die alles verteert binnen een gebied van ruim vierhonderd vierkante kilometer dat, vóór deze lichtflits, het kloppende hart van het Amerikaanse staatsbestel was en waar bovendien zo'n zes miljoen mensen woonden.[7]

Op de 258 hectare van de Nationale Begraafplaats Arlington, zo'n 100 meter ten noordwesten van het Pentagon, wordt alles en iedereen – 400.000 skeletten en de grafstenen die de doden herdenken, de 3800 vrijgemaakte Afrikaanse Amerikanen die in sectie 27 liggen begraven, de levende bezoekers die op deze middag vroeg in de lente hun respect kwamen betuigen, de hoveniers die het gras maaien, de mensen die de bomen verzorgen, de gidsen die rondleidingen geven, en de witgehandschoende leden van de Old Guard die de wacht houden bij het graf van de onbekende soldaat – onmiddellijk getransformeerd tot verbrande en verkoolde menselijke beeldjes. Tot het zwarte organische materiaal dat roet is. Maar in ieder geval blijven hun de letterlijk ongekende verschrikkingen bespaard die ten deel vallen aan de één tot twee miljoen zwaargewonde mensen die tijdens deze eerste donderslag-bij-heldere-hemelkernaanval nog niet helemaal dood zijn.[8]

Voorbij de Potomacrivier, ongeveer anderhalve kilometer naar het noordoosten, vallen de marmeren muren en zuilen van de herdenkingsmonumenten van Lincoln en Jefferson aan oververhitting ten prooi: ze barsten, splijten en vallen uit

Kernoorlog.indd 18 15-5-2024 14:54:37

elkaar.[9] De stalen en stenen bruggen en wegen die deze historische monumenten verbinden met de omgeving raken los en storten in. Ten zuiden hiervan, voorbij snelweg 395, staat het lichte, ruime en door glazen muren omgeven Fashion Centre at Pentagon City, met zijn overvloed aan winkels die kleding in het hogere segment en huishoudgoederen verkopen, restaurants en kantoren, *food courts*, het aangrenzende Ritz-Carlton, Pentagon City-hotel: ook dat wordt allemaal in één klap weggevaagd. Plafondbalken, liften, kroonluchters, tapijten, meubels, paspoppen, honden, eekhoorns en mensen vatten vlam en verbranden. Het is eind maart, 15.36 uur lokale tijd.

Sinds de eerste explosie zijn drie seconden verstreken. In het Nationals Park, vier kilometer westwaarts van de inslag, is een honkbalwedstrijd gaande. Van de meerderheid van de 35.000 toeschouwers vliegen de kleren in brand.[10] Zij die niet ogenblikkelijk sterven lijden aan hevige derdegraadsbrandwonden.[11] Hun lichamen worden gestript van hun buitenste huidlaag, zodat bloederige lederhuid bloot komt te liggen.

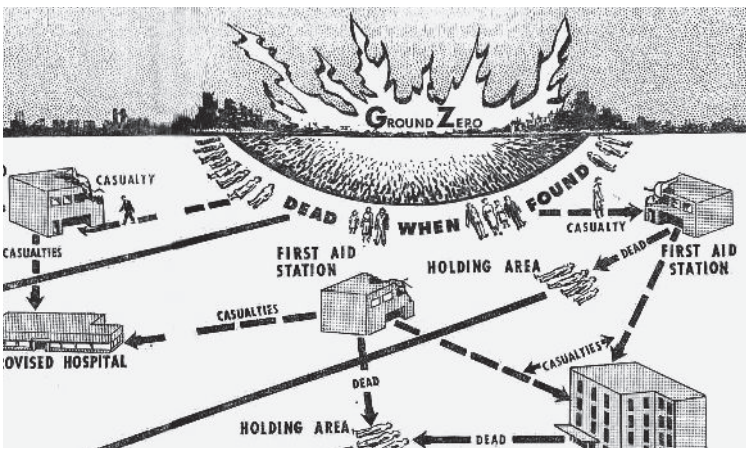
Om te voorkomen dat derdegraadsbrandwonden tot de dood leiden, is onmiddellijk gespecialiseerde zorg en vaak amputatie van ledematen nodig. In het stadion overleven in eerste instantie waarschijnlijk een paar duizend mensen. Misschien waren ze net even naar binnen om eten te halen of naar het toilet te gaan. Deze mensen hebben nu onmiddellijk een bed in een behandelcentrum voor brandwonden nodig. Maar in de hele stedelijke omgeving van Washington zijn slechts tien ic-bedden voor patiënten met ernstige brandwonden die gespecialiseerde zorg nodig hebben. Die bevinden zich in het MedStar Washington Hospital's Burn Center, in het centrum. Het probleem is dat dit ziekenhuis zo'n acht kilometer ten noordoosten van het Pentagon ligt. Dat betekent dat het niet meer functioneert, als het überhaupt nog bestaat. Het Johns Hopkins Burn Center in Baltimore, ongeveer zeventig kilometer naar het noorden,

Kernoorlog.indd 19 15-5-2024 14:54:37

heeft minder dan twintig bedden brandenwondenzorg, maar die zullen weldra zijn gevuld. Op elk willekeurig moment bevinden zich in de vijftig Amerikaanse staten zo'n tweeduizend bedden op speciale afdelingen voor brandwondenzorg.[12]

Binnen een paar seconden heeft de warmtestraling van deze aanval op het Pentagon met een kernbom van een megaton de huid van grofweg een miljoen mensen ernstig verbrand. Van hen zal 90 procent sterven. Wetenschappers in dienst van defensie en academici maken al tientallen jaren dit soort berekeningen.[13] De meeste slachtoffers zullen nog hooguit een paar stappen zetten vanaf de plek waar ze zich toevallig bevonden toen de bom detoneerde. Zoals experts burgerverdediging plachten te zeggen in de jaren vijftig, toen deze huiveringwekkende berekeningen voor het eerst werden gemaakt, zijn zij 'dood wanneer aangetroffen'.[14]

'Dood wanneer aangetroffen.' (US Federal Civil Defense Administration)

Op de Joint Base Anacostia-Bolling, een 400 hectare grote militaire basis ten zuidoosten van de Potomac, zijn nog eens 17.000 slachtoffers gevallen. Onder hen is bijna iedereen die werkzaam

Kernoorlog.indd 20 15-5-2024 14:54:37